

Περιεχόμενα

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Τμήμα Δεύτερο

Θέματα οικονομικής λειτουργίας

1. Εκτέλεση του προϋπολογισμού.	2
2. Προσυμβατικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.	4
3. Αναστολή καταβολής και μείωση μισθωμάτων.	5
4. Απαλλαγές επιχειρήσεων από δημοτικά τέλη.	6
5. Δαπάνες εκδηλώσεων που ματαιώθηκαν.	6
6. Αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών και παράταση προθεσμιών.	7
7. Δαπάνες ανταποδοτικών υπηρεσιών.	9
8. Εκτελεστικότητα αποφάσεων.	11

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Τμήμα Δεύτερο

Θέματα οικονομικής λειτουργίας

1. Εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Για τους δήμους και τα δημοτικά ΝΠΔΔ που στερούνται προϋπολογισμού εν ισχύ για το τρέχον έτος, παρατείνεται έως την 31/5/2020 η πλασματική ισχύς του προϋπολογισμού του έτους 2019, ο οποίος εκτελείται μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία για την πληρωμή των δαπανών του άρθρου 160 του Ν 3463/2006 και υπό τους όρους που αυτό προβλέπει (άρθρο τριακοστό έβδομο παρ. 2α ΠΝΠ της 20/3/2020).

Προϋπολογισμοί έτους 2020 των δήμων, των δημοτικών ΝΠΔΔ, συμπεριλαμβανομένων των ΦΟΔΣΑ που λειτουργούν με τη μορφή συνδέσμου ΟΤΑ, και των ΔΕΥΑ, οι οποίοι έχουν: α) ψηφισθεί από το δημοτικό συμβούλιο ή β) ψηφισθεί από το διοικητικό συμβούλιο του δημοτικού ΝΠΔΔ και εγκριθεί από το οικείο δημοτικό συμβούλιο ή γ) ψηφισθεί από το διοικητικό συμβούλιο της ΔΕΥΑ έως και την 20/3/2018, εκτελούνται άμεσα, χωρίς να αναμένεται η επικύρωσή τους από την εποπτεύουσα αρχή, εφόσον έχει διατυπωθεί η θετική γνώμη του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας ΟΤΑ (άρθρο τριακοστό έβδομο παρ. 2β ΠΝΠ της 20/3/2020).

Το ίδιο ισχύει και για προϋπολογισμούς που ψηφίζονται μετά την ανωτέρω ημερομηνία, εφόσον εξακολουθεί η διάρκεια της υγειονομικής κρίσης.

Παρατήρηση 1η: Η παράγραφος 2β του τριακοστού έβδομου άρθρου της ΠΝΠ της 20/3/2020 επεκτείνει τη ρύθμιση περί της άμεσης εκτέλεσης του προϋπολογισμού στα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ και στους ΦΟΔΣΑ, άνευ περαιτέρω διακρίσεων. Ωστόσο, οι προϋπολογισμοί των δημοτικών επιχειρήσεων κάθε μορφής, πλην των ΔΕΥΑ, δεν υπόκεινται στον έλεγχο της εποπτεύουσας αρχής, το ίδιο δε ισχύει και για τους ΦΟΔΣΑ που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας (άρθρα 225 παρ. 1 Ν 3852/2010 και 240 Ν 4555/2018, όπως ισχύουν). Επομένως, η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν αφορά στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, οι προϋπολογισμοί των οποίων εκτελούνται

αμέσως μετά την ψήφισή τους, με εξαίρεση τους προϋπολογισμούς των δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων για τους οποίους απαιτείται η έγκριση της οικονομικής επιτροπής (άρθρο 72 παρ. 1 περίπτ. κ' υποπερίπτ. VI Ν 3852/2010, όπως ισχύει).

Παρατήρηση 2η: Στη διάταξη γίνεται λόγος για «σύμφωνη γνώμη» του Παρατηρητηρίου, το τελευταίο όμως δεν διατυπώνει «σύμφωνη» αλλά θετική ή αρνητική γνώμη, με την έννοια ότι στη μεν πρώτη περίπτωση θεωρεί τον προϋπολογισμό ειλικρινή, ρεαλιστικό και συντεταγμένο σύμφωνα με τους ισχύοντες εκάστοτε κανόνες, στη δεύτερη δε περίπτωση εντοπίζει τις ατέλειες και τις αποκλίσεις του προϋπολογισμού από τους ισχύοντες κανόνες, τις οποίες ο δήμος οφείλει να διορθώσει (άρθρο 77 παρ. 6 Ν 4172/2013). Η έννοια της «σύμφωνης γνώμης» προσδιορίζεται στο άρθρο 20 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν 2690/1999) και δεν έχει σχέση με τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου.

Παρατήρηση 3η: Αναφερόμενος στον έλεγχο των αποφάσεων από την εποπτεύουσα αρχή, ο νομοθέτης χρησιμοποιεί για πολλοστή φορά τον εσφαλμένο όρο «έγκριση», ο οποίος όμως δηλώνει διπτό έλεγχο σκοπιμότητας και νομιμότητας και δεν έχει σχέση με την εποπτεία των ΟΤΑ, που συνίσταται αποκλειστικά και αυστηρά κατά το σύνταγμα (άρθρο 102 παρ. 4) και το νόμο (άρθρο 214 παρ. 1 Ν 3852/2010, όπως ισχύει) σε έλεγχο νομιμότητας. Δεν πρόκειται για δευτερεύον ζήτημα ακριβολογίας, αλλά για σοβαρό θέμα ουσίας, διότι η υποκείμενη σε «έγκριση» πράξη δεν αποκτά νόμιμη υπόσταση (είναι νομικά ανύπαρκτη) πριν από αυτή ή χωρίς αυτή και φυσικά δεν εκτελείται, τούτο όμως έρχεται σε πλήρη αντίθεση προς την αρχή της εκτελεστότητας των αποφάσεων των ΟΤΑ (άρθρο 224 Ν 3852/2010), η εφαρμογή της οποίας υπονομεύεται από τη σύγχυση που προκαλεί – μεταξύ άλλων – η χρήση τέτοιας ορολογίας.

Παρατήρηση 4η: Ανεξαρτήτως αν οι δήμοι και οι λοιποί εποπτευόμενοι αυτοδιοικητικοί φορείς – φρονίμως ποιούντες – δεν εκτελούν τον προϋπολογισμό πριν από την επικύρωσή του από την εποπτεύουσα αρχή, διάταξη που εξαιρεί την απόφαση επί του προϋπολογισμού από την άμεση εκτελεστότητα του άρθρου 224 του Ν 3852/2010, δεν υφίσταται. Επομένως, η

επίμαχη νομοθετική ρύθμιση προσδίδει στην ούτως ή άλλως πάγια τακτική των δήμων νομική τεκμηρίωση, αφού εμμέσως πλην σαφώς υποδηλώνεται, ότι άνευ της επικυρώσεως η εκτέλεση του προϋπολογισμού θα ήταν παράνομη – και όχι απλώς μη συνετή.

2. Προσυμβατικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Από 14/3/2020, αυξάνεται στο ποσό των εννιακοσίων χιλιάδων (900.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, το χρηματικό όριο άνω του οποίου διενεργείται ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των συμβάσεων των παρακάτω κατηγοριών:

α. Συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών που ανατίθενται με διαπραγμάτευση κατά το διάστημα εφαρμογής των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κορωνοϊού και σχετίζονται με τα μέτρα αυτά.

β. Συμβάσεις για τη διοργάνωση εκδηλώσεων πάσης φύσεως, οι οποίες ακυρώθηκαν λόγω της εφαρμογής εκτάκτων μέτρων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού.

γ. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, μεταφοράς και αποκομιδής απορριμμάτων, οι οποίες ανατίθενται με διαπραγμάτευση από την οικονομική επιτροπή, για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών, δυνάμενο να παραταθεί για ίσο χρόνο, σε περίπτωση που λόγω των ειδικών αδειών εξαιτίας του κορωνοϊού το εναπομείναν προσωπικό δεν επαρκεί για να καλύψει τις σχετικές ανάγκες.

δ. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών θανάτωσης και υγειονομικής ταφής των χοίρων, οι οποίες ανατίθενται με διαπραγμάτευση από την οικονομική επιτροπή, για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών, δυνάμενο να παραταθεί για ίσο χρόνο, σε περίπτωση που ο δήμος δεν διαθέτει κατάλληλο προσωπικό, για να βοηθήσει την τοπική κτηνιατρική υπηρεσία στο έργο της αντιμετώπισης της αφρικανικής πανώλης των χοίρων.

ε. Οποιαδήποτε σύμβαση προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών ανατίθεται για κατεπείγοντες λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κορωνοϊό (άρθρο τριακοστό έβδομο παρ. 3 ΠΝΠ της 20/3/2020).

3. Αναστολή καταβολής και μείωση μισθωμάτων.

Στην παράγραφο 7 του άρθρου τριακοστού έβδομου της ΠΝΠ της 20/3/2020 ορίζεται, ότι «από την 1η Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020 αναστέλλεται η καταβολή μισθωμάτων σε δήμους για την ενοικίαση κυλικείων εντός σχολικών μονάδων και εντός κοιμητηρίων».

Παρατήρηση 1η: Τα μισθώματα των σχολικών κυλικείων καταβάλλονται στις σχολικές επιτροπές και όχι στους δήμους (άρθρο 5 Ν 1894/1990).

Παρατήρηση 2η: Η διάταξη αναφέρεται σε αναστολή καταβολής μισθωμάτων και όχι σε απαλλαγή, με συνέπεια να δημιουργείται σύγχυση, αφού αναστολή σημαίνει απλώς τη χρονική μετάθεση της υποχρέωσης και όχι την κατάργησή της. Ωστόσο, θεωρώ ότι σκοπός της διάταξης είναι η απαλλαγή των μισθωτών από την υποχρέωση καταβολής μισθώματος για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020, κατά τους οποίους έχουν ισχύσει και θα συνεχίσουν ή θα συνεχίσουν πιθανώς να ισχύουν μέτρα απαγόρευσης των συναθροίσεων και αναστολής της λειτουργίας των σχολείων.

Με το άρθρο δεύτερο της ίδιας ΠΝΠ απηλλάγησαν της υποχρέωσης να καταβάλουν ποσοστό 40% του συνολικού μισθώματος των μηνών Μαρτίου και Απριλίου 2020, οι μισθωτές ακινήτων τα οποία χρησιμοποιούνται από αυτούς για την εγκατάσταση επιχείρησης, της οποίας έχει ανασταλεί ή απαγορευθεί προσωρινά η λειτουργία για λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό. Υπό τους ίδιους όρους, η απαλλαγή ισχύει και για το αντάλλαγμα των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων και κινητών. Επίσης, η ίδια απαλλαγή ισχύει και για τις μισθώσεις κύριας κατοικίας, στις οποίες ο μισθωτής είναι εργαζόμενος σε επιχείρηση που τελεί υπό καθεστώς αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας εξαιτίας του κορωνοϊού, εφόσον η σύμβαση του εργαζομένου έχει ανασταλεί για το συγκεκριμένο λόγο και αυτή είχε ήδη καταρτισθεί κατά το χρόνο που άρχισε η εφαρμογή του έκτακτου μέτρου της αναστολής ή της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας της επιχείρησης.

Παρατήρηση 3η: Ο νόμος αναφέρεται σε «επαγγελματική μίσθωση», χωρίς να παραπέμπει στο ΠΔ 34/1995 που διέπει τις επαγγελματικές μισθώσεις. Επομένως στην έννοια της επαγγελματικής μίσθωσης περιλαμβάνεται κάθε

μίσθωση που χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση επιχειρηματικής δραστηριότητας, τελούσας σε αναστολή ή προσωρινή απαγόρευση, έστω και αν εξαιρείται των προστατευτικών διατάξεων του ΠΔ 34/1995, δεδομένου άλλωστε ότι μια τέτοια εξαίρεση δεν θα είχε και λογικό έρεισμα.

4. Απαλλαγές επιχειρήσεων από δημοτικά τέλη.

Επιχειρήσεις που πλήττονται από τα έκτακτα απαγορευτικά ή περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας, μπορεί με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου να απαλλάσσονται προσωρινά από τα δημοτικά τέλη, κατά τις ακόλουθες διακρίσεις:

α. Οι επιχειρήσεις που διακόπτουν ή περιορίζουν υποχρεωτικά τη λειτουργία τους και δεν χρησιμοποιούν τον κοινόχρηστο χώρο που τους έχει παραχωρηθεί με άδεια της δημοτικής αρχής, μπορεί να απαλλάσσονται από το τέλος που αναλογεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της απαγόρευσης ή του περιορισμού, σε περίπτωση δε που το τέλος για το συγκεκριμένο διάστημα έχει ήδη καταβληθεί πριν από την απόφαση απαλλαγής, μπορεί με αυτή να ρυθμίζεται ο τρόπος συμψηφισμού με μελλοντική υποχρέωση καταβολής του ίδιου τέλους.

β. Οι επιχειρήσεις που διακόπτουν υποχρεωτικά τη λειτουργία τους, μπορεί να απαλλάσσονται του τέλους καθαριότητας για το διάστημα της διακοπής. Ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί για το εν λόγω διάστημα, μπορεί με την απόφαση απαλλαγής να συμψηφίζονται με μελλοντικές καταβολές του ίδιου τέλους (άρθρο τριακοστό έβδομο παρ. 8 και 9 ΠΝΠ της 20/3/2020).

Παρατήρηση: Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να έχει γενικό και απρόσωπο – δηλαδή κανονιστικό – χαρακτήρα ή να αφορά συγκεκριμένες επιχειρήσεις, ονομαστικά αναφερόμενες. Προθεσμία για την έκδοση της απόφασης δεν ορίζεται.

5. Δαπάνες εκδηλώσεων που ματαιώθηκαν.

Οι δαπάνες των δήμων και των δημοτικών ΝΠΔΔ που απορρέουν από συνεδριακές ή άλλες εκδηλώσεις πάσης φύσεως, οι οποίες ματαιώθηκαν λόγω της εφαρμογής εκτάκτων μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, δύνανται παρά

τη ματαίωση να εκκαθαρισθούν και να πληρωθούν (άρθρο εικοστό τέταρτο παρ. 6 ΠΝΠ της 14/3/2020, άρθρο 10 παρ. 5 ΠΝΠ της 11/3/2020).

6. Αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών και παράταση προθεσμιών.

Με την Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών Α.1053/2020 (ΦΕΚ 949/Β), η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 2 της ΠΝΠ της 11/3/2020 και τροποποιήθηκε από την όμοια 1062/2020 (ΦΕΚ 1043/Β), παρατάθηκαν μέχρι και την 31/8/2020 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις ΔΟΥ ή στα Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών των επιχειρήσεων, που λήγουν ή έληξαν στο χρονικό διάστημα 11/3/2020-30/4/2020. Έως την ίδια ημερομηνία παρατείνονται οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρύθμισης ή διευκόλυνσης, που εμπίπτουν στο ίδιο χρονικό διάστημα. Η είσπραξη των βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων την 11/3/2020 οφειλών αναστέλλεται μέχρι και την 31/8/2020.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις αφορούν:

α) τις επιχειρήσεις που είχαν την 20/3/2020 ενεργό κωδικό κύριας δραστηριότητας έναν από τους αναφερόμενους στον πίνακα της ΥΑ Α.1053/2020, όπως αυτός αντικαταστάθηκε από τον πίνακα της ΥΑ 1062/2020, ο οποίος ισχύει από 21/3/2020 και εφεξής, ή

β) τις επιχειρήσεις των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα από ενεργό κατά την 20/3/2020 κωδικό δευτερεύουσας δραστηριότητας του ανωτέρω πίνακα, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2018, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα του κωδικού κύριας δραστηριότητας την 20/3/2020.

Στη συνέχεια, παρατάθηκε μέχρι την ίδια ημερομηνία (31/8/2020) η προθεσμία καταβολής των βεβαιωμένων στις ΔΟΥ/Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών των επιχειρήσεων, που έληξαν ή λήγουν στο χρονικό διάστημα 1/4/2020-30/4/2020. Μέχρι την 31/8/2020 παρατάθηκαν και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρύθμισης ή διευκόλυνσης, που εμπίπτουν στο ίδιο χρονικό διάστημα, ενώ ανεστάλη επίσης έως την 31/8/2020 η είσπραξη των

βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμών την 1/4/2020 οφειλών (Απόφ. Υπ. Οικον. Α.1072/2020, ΦΕΚ 1157/Β).

Οι νέες ρυθμίσεις της ΥΑ Α.1072/2020 αφορούν: α) τις επιχειρήσεις που είχαν την 20/3/2020 κωδικό κύριας δραστηριότητας έναν από τους αναφερόμενους στο διευρυμένο πίνακα της ανωτέρω απόφασης ή β) τις επιχειρήσεις των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα από ενεργό κατά την 20/3/2020 κωδικό δευτερεύουσας δραστηριότητας του ίδιου πίνακα, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2018, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα του κωδικού κύριας δραστηριότητας την 20/3/2020.

Ανάλογες ρυθμίσεις θεσπίσθηκαν για τα φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα στις ανωτέρω επιχειρήσεις (ΥΑ 1061/2020, ΦΕΚ 1043/Β, ΥΑ Α.1074/2020, ΦΕΚ 1159/Β) καθώς και για τους μισθωτούς των ιδίων επιχειρήσεων, οι συμβάσεις των οποίων τελούν σε αναστολή (ΥΑ Α.1075/2020, ΦΕΚ 1160/Β).

Επίσης, παρατάθηκαν έως και την 10/4/2020 οι προθεσμίες καταβολής των οφειλών που λήγουν έως την 31/3/2020 και έχουν βεβαιωθεί σε βάρος των κατωτέρω κατηγοριών φυσικών προσώπων:

α) Πρόσωπα που συμπληρώνουν έως την 31/12/2020 το εβδομηκοστό (70ο) έτος της ηλικίας τους.

β) Πρόσωπα με αναπηρία σε ποσοστό 80% και άνω.

Η παράταση καταλαμβάνει και τις δόσεις ρύθμισης ή διευκόλυνσης που λήγουν έως την 31/3/2020 (Απόφ. Υφυπ. Οικον. Α.1066/2020, ΦΕΚ 1083/Β).

Εξαιρούνται των ρυθμίσεων οι φορείς της γενικής κυβέρνησης, τα εκτός αυτής ΝΠΔΔ, τα ΝΠΙΔ που ανήκουν στο κράτος ή σε ΝΠΔΔ ή σε ΟΤΑ ή επιχορηγούνται από κρατικούς πόρους, οι εκτός γενικής κυβέρνησης δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί του Κεφαλαίου Α΄ του Ν 3429/2005 και οι επιχειρήσεις του Κεφαλαίου Β΄ του ίδιου νόμου.

Η παράταση των προθεσμιών και η αναστολή είσπραξης ισχύουν ανάλογα και για τις οφειλές των επιχειρήσεων με τους ανωτέρω κωδικούς κύριας ή

δευτερεύουσας δραστηριότητας καθώς και τους εκμισθωτές ή μισθωτούς αυτών προς τους δήμους και τα δημοτικά ΝΠΔΔ (άρθρο 167 παρ. 4 Ν 3463/2006, Εγκ. Υπ. Εσωτ. 10/13-3-2020).

Για τις πληττόμενες κατά τα ανωτέρω επιχειρήσεις καθώς και για τους εκμισθωτές και μισθωτούς αυτών, θεσπίσθηκε περαιτέρω η παροχή έκπτωσης σε ποσοστό 25% των οφειλών και των δόσεων με ημερομηνία καταβολής την 30/3/2020 και την 31/3/2020, οι οποίες καταβάλλονται εμπρόθεσμα. Εμπρόθεσμη είναι η καταβολή μέχρι και την 10/4/2020 (άρθρο πρώτο ΠΝΠ της 30/3/2020, Απόφ. Υπ. Οικον. 1068/2020, ΦΕΚ 1113/Β).

Η παράγραφος 4 του άρθρου 167 του Ν 3463/2006, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 53 του Ν 4483/2017, επεκτείνει στους δήμους και στα δημοτικά ΝΠΔΔ τις διατάξεις που αφορούν στις οφειλές προς το δημόσιο, στο βαθμό που αυτές προβλέπουν την παράταση προθεσμιών ή την αναστολή είσπραξης λόγω εξαιρετικών περιστάσεων. Επομένως, η έκπτωση 25% για τις εμπροθέσμως καταβαλλόμενες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση δεν καταλαμβάνει και τις οφειλές προς τους δήμους, ελλείψει ρητής περί τούτου πρόβλεψης.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 10 της ΠΝΠ της 11/3/2020 παρατάθηκε έως και την 30/6/2020 η προθεσμία υποβολής αρχικής ή διορθωτικής δήλωσης για την επιφάνεια ή τη χρήση ακινήτων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 51 παρ. 2 του Ν 4647/2019.

7. Δαπάνες ανταποδοτικών υπηρεσιών.

Εάν οι δήμοι αδυνατούν αποδεδειγμένα να ανταποκριθούν οικονομικά κατά το διάστημα 1/3/2020-30/6/2020 στις λειτουργικές ανάγκες των ανταποδοτικών υπηρεσιών τους (καθαριότητας, ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης), οφείλουν να αναμορφώσουν τον προϋπολογισμό και να μεταφέρουν πιστώσεις από κωδικούς αριθμούς δαπανών χρηματοδοτούμενων από ανεξιδίκευτα έσοδα σε κωδικούς αριθμούς δαπανών των ανταποδοτικών υπηρεσιών. Εάν ο δήμος δεν διαθέτει τέτοιες πιστώσεις, μπορεί κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος να εισπράξει προκαταβολικά μέρος των ΚΑΠ που δικαιούται, το οποίο στη

συνέχεια παρακρατείται σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες δόσεις από μελλοντικές κατανομές των ΚΑΠ (άρθρο τεσσαρακοστό τρίτο παρ. 5β ΠΝΠ της 30/3/2020).

Παρατήρηση 1η: Ο νόμος θα μπορούσε να επιτρέψει την πληρωμή δαπανών των ανταποδοτικών υπηρεσιών σε βάρος του λογαριασμού των γενικών/ανειδίκευτων εσόδων, έτσι ώστε να μη χρειάζεται αναμόρφωση του προϋπολογισμού, σε όσες τουλάχιστον περιπτώσεις το πρόβλημα εστιάζεται στην ανεπάρκεια των ταμειακών διαθεσίμων και όχι στην έλλειψη ή στην ανεπάρκεια των πιστώσεων από λογιστικής απόψεως. Ο νομοθέτη δεν προέβη σε αυτήν την επιλογή. Επομένως, πρέπει να καταργηθούν ή να μειωθούν τα εγγεγραμμένα ποσά για δαπάνες που χρηματοδοτούνται από γενικά/ανειδίκευτα έσοδα και να μεταφερθούν οι αντίστοιχες πιστώσεις σε κωδικούς αριθμούς ανταποδοτικών υπηρεσιών.

Παρατήρηση 2η: Στο σχετικό άρθρο της ΠΝΠ (τεσσαρακοστό τρίτο παρ. 5β) ορίζεται ότι *«το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του εικοστού τέταρτου άρθρου της από 14/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου εφαρμόζεται αναλόγως»*.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου εικοστού τέταρτου της ΠΝΠ της 14/3/2020, όπως αυτό προστέθηκε με την παράγραφο 1β του τριακοστού έβδομου άρθρου της ΠΝΠ της 20/3/2020, αφορά στο έκτακτο προσωπικό που προσλαμβάνεται με συμβάσεις δίμηνης έως τετράμηνης (κατά την περίοδο της επιδημίας) διάρκειας, σύμφωνα με το άρθρο 206 παρ. 1 του Ν 3584/2007, και συνεπώς είναι άσχετο με το επίμαχο ζήτημα της αναμόρφωσης του προϋπολογισμού.

Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του εικοστού τέταρτου άρθρου της ΠΝΠ της 14/3/2020, στο οποίο κατά λογική αναγκαιότητα γίνεται η παραπομπή, ορίζει τα εξής:

«Εάν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή η υπάρχουσα δεν επαρκεί, με την ίδια απόφαση γίνεται δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, στην πρώτη μετά από την ανάθεση συνεδρίασή του».

Η μόνη λογική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, συνδυαζόμενων μεταξύ τους, είναι ότι η αναμόρφωση του προϋπολογισμού γίνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, κατόπιν εισηγητικού χαρακτήρα αποφάσεως της οικονομικής επιτροπής, η οποία δεσμεύει το δημοτικό συμβούλιο που υποχρεούται να λάβει απόφαση όμοιου περιεχομένου.

Παρατήρηση 3η: Η διάταξη δεν κατονομάζει το όργανο που θα αποφασίσει την υποβολή του αιτιολογημένου αιτήματος για προκαταβολική απόδοση ποσού από τους ΚΑΠ. Από τη γραμματική διατύπωση του νόμου συνάγεται, ότι η ανεπάρκεια των πόρων γενικού/ανειδίκευτου χαρακτήρα θα διαπιστωθεί κατά την αναμόρφωση του προϋπολογισμού και συνεπώς το αίτημα θα ενσωματωθεί στις διαδοχικές αποφάσεις της οικονομικής επιτροπής και του δημοτικού συμβουλίου.

Παρατήρηση 4η: Ο νόμος αναφέρεται σε «ανειδίκευτες πιστώσεις», εννοώντας προφανώς δια του γλωσσικού αυτού ολισθήματος – αφού οι πιστώσεις είναι πάντα ειδικευμένες και ποτέ ανειδίκευτες – τις πιστώσεις που προέρχονται από γενικά/ανειδίκευτα έσοδα.

8. Εκτελεστότητα αποφάσεων.

Διάφορες διατάξεις που νομοθετήθηκαν εκτάκτως για τη διευκόλυνση της λειτουργίας των δήμων κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης συνοδεύονται από ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων που εκδίδονται για την εφαρμογή τους,

- «είναι εκτελεστές από την έκδοσή τους» ή «εφαρμόζονται αμέσως»,
- «κατά παρέκκλιση του άρθρου 225 του Ν 3852/2010».

Παρατήρηση 1η: Το άρθρο 225 του Ν 3852/2010, όπως ισχύει, ρυθμίζει τον έλεγχο νομιμότητας που ασκεί στις αποφάσεις η εποπτεύουσα αρχή. Ο έλεγχος αυτός δεν αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων, αφ' ενός μεν διότι τούτο θα ερχόταν σε αντίθεση με το αμέσως προηγούμενο άρθρο (224) του ίδιου νόμου, αφ' ετέρου δε διότι, αν υπήρχε αυτοδίκαιη αναστολή, θα την προέβλεπε ρητώς ο νόμος, ανεξαρτήτως αν οι δήμοι, οικειοθελώς και αυτοβούλως, δεν εφαρμόζουν ενδεχομένως για λόγους ασφάλειας τις ελεγχόμενες αποφάσεις,

πριν από την επικύρωση της εποπτεύουσας αρχής. Επομένως, η εκτελεστικότητα και η άμεση εφαρμογή των αποφάσεων αποτελεί πάγια και διαχρονική ρύθμιση της αυτοδιοικητικής νομοθεσίας και δεν συνιστά καμμία απολύτως παρέκκλιση του άρθρου 225 του Ν 3852/2010. Παρέκκλιση θα ήταν η ακριβώς αντίθετη ρύθμιση, δηλαδή η αναστολή εκτέλεσης των αποφάσεων, αφού θα αντέβαινε στο άρθρο 224 του Ν 3852/2010.

Παρατήρηση 2η: Μεταξύ των αποφάσεων που *«εκτελούνται αμέσως, κατά παρέκκλιση του άρθρου 225 του Ν 3852/2010»*, περιλαμβάνονται και αυτές που εκδίδονται *«δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου εικοστού τέταρτου της ΠΝΠ της 14/3/2020»*. Από τις εν λόγω αποφάσεις, μόνο η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, εάν αυτή απαιτείται, αποστέλλεται για έλεγχο νομιμότητας (άρθρο 23 παρ. 5 Ν 3536/2007). Οι αποφάσεις για την πρόσληψη προσωπικού δεν υποβάλλονται από 20/7/2018 και εφεξής για έλεγχο στην εποπτεύουσα αρχή.